

Шуъбадабозӣ ва кӯлохпӯшони Махмудхон Аббосович Бурхоновро дар мухити тичоратии кишварҳои Халиҷи Форс ҳама медонанд. Шахсест оӣ аз ҳама усулу меъёрҳои инсонӣ. Чун дар бозорҳои ин кишвар ҷалгуза мефурӯшад ва боз ҳам дар байни савдогарони русзабон ба сифати қачзабонӣ ба ҳайси мутарҷим миёнҷигарӣ мекунад, айёриаш ба ҳама худиву бегона маълум аст. Чун аз пайсаҳои дуздӣ чайбаш пур шуд, дар фикри сангадозӣ ба миллат ва ба арзишҳои давлатӣ кард. Ҳомии аҳзоби террористӣ ва ҳаракатҳои ёвасарой шуд. Дар фазои мачозӣ ҳузури густурда пайдо кард. «Дӯстон»-и мисли ҳудаш ландахуру бекорхӯча пайдо кард. Рӯзҳои танҳоиро ба сиёҳкунии миллат бахшид. Яку якбора ирунӣ шуд. Лахчаи техрониро меъёр забони форсии тоҷикӣ медонист. Тоҷикро паст мезад, меғуфт миллат нест. Форсмаоб шуд. Шиа шуд. Вале пешопеш кассаи аҷиб дар бораи тағйироти мафкураи ин фарангимаоби қазвинӣ ба даст омадааст.

Маълумоти аз доираҳои наздик ба ин тарафдорони ҷабҳаи зиддитоҷикӣ нион меидҳад, ки бо ин ҳама пуштивонаи фиребкорӣ ва ҳилагарӣ, боз ҳам сарҳади одамгариро убур карда, нотаवонии маънавиашро ба намоиш гузошта, дар ҳақиқат мазҳаби бобоиро иваз кардааст.

Ҳамин манбаъ меғӯяд, ки дар Истаравшан айёми наврасии Махмудхон ба давраи бозсозии Горбачёвӣ рост омад. Дар ин замон буд, ки ба ҳониши китобҳои зардуштӣ шавку хавас пайдо кард, Зардуштро пешвои анъанавӣ медонист, намози панҷвақтаро фаровардаи дини аҷдодӣ медонист. Вале ҷанде нагузашт, ки вачди риёӣ боло гирифтӣ ба ёгаи хиндӣ майл кард. Аз хурдани ғӯшту равған парҳез мекард. Тамринҳои аҷибӣ гариб анҷом мебуд. Чун мардуми маҳал ба ин гуна машқҳо одат надоштанд, ин қачравихои Махмудхонро ҷунуни ҷавонӣ меғуфтанд. Баъдан ба ушуву якҳарбаи буддӣ тамоюл пайдо кард. Фалсафаи Конфутсийву Лао-тсзи мехонд. Мутолиаи адабиёти ҳазорсолаи тоҷикро сарфи беҳудаи вақт медонист. Сипас, яку якбора хоҳиши демократ шудан кард. Ин ҳам зиёд давом накард. Бо авҷ гирифтани ҳаракатҳои зиддимилӣ, гароиши беандоза ба ифротгарии исломӣ кард. Фаъоли исломӣ шуд. Ба ҳаракати зиддиҳукуматӣ пайваست. Саранҷом, бо гузашти 1 даҳсола ба ҳулосае омад, ки ибӯ тавсия бародарша кӯри Юнус ба аҳли ташаъйю бипайванад ва бо мазҳаби бобой алвидоъ бигӯяд.

Бо ивази қардани мафкураи динӣ, аз ҷониби миссионерҳои хориҷӣ бо маблағ таъмин мегардад. Сомонаву саҳифаи таблиғӣ мекушояд. Холо ин баднафс марбути шачарае мебошад, ки дар тарғиби мазҳаби бегона дар минтақа даст дорад. Хуфия аст. Хатти қирмизи муборизаро гузаштааст.

Казоват бар шумост, хонандаи гиромӣ, ки бо ин хама тағйирёбиҳои равонӣ ки бемуҳобот хоси одами солим нест, ин гуна ашхос худро нухбаву ашрофи миллат медонанду лоик ба насихатгарӣ. Агар ин гуна афрод ба сони Бурхоновҳо нухбаи ин маҳал бошанд, пас дурнамои баде моро интизор аст.

Мурод Исломов, сокини Хучанд.